

Elevfunksjoner

Ifølge læreplanenes overordnede del skal elevene erfare at de har reell innflytelse, og at de kan påvirke det som angår dem i skolehverdagen. Barns rett til medvirkning er også sentralt i Rettighetsbaserte skoler. Dette skal påvirke demokratisk organisering og metodevalg, men en kan også gi elevstemmen plass i skolens struktur ved å gi elevene ulike verv.

Nedenfor er eksempler fra ulike skoler. Noen passer kanskje hos dere?

Elevfunksjoner

Ifølge læreplanenes overordnede del skal elevene erfare at de har reell innflytelse, og at de kan påvirke det som angår dem i skolehverdagen. Barns rett til medvirkning er også sentralt i Rettighetsbaserte skoler. Dette skal påvirke demokratisk organisering og metodevalg, men en kan også gi elevstemmen plass i skolens struktur ved å gi elevene ulike verv. Nedenfor er eksempler fra ulike skoler. Noen passer kanskje hos dere?

Inspeksjonsassistenter Rettighetsrådet ved en av UNICEFs rettighetsskoler avdekket gjennom høstens elevundersøkelser at flere følte seg utrygge ute i friminuttene. De opprettet en vaktordning der de på omgang fungerte som lærernes «inspeksjonsassistenter». De ønsket å bidra til at alle ble sett og hadde det bra. Inspeksjonsassistentene fikk vester så alle kunne se dem.

Trivselsledere og aktivitetsansvarlige Mange skoler er med i "Trivselsprogrammet for aktivitet og inkludering i barne- og ungdomsskolen". Elever fra 4.-10.trinn bidrar til et positivt og inkluderende miljø ved å lede, organisere og delta i varierte aktiviteter og lek i friminuttene. Trivselslederne kan hente / rydde utstyr og forklare regler hvis dette er uklart.

Elever kan også bidra i forbindelse med aktivitetsdager med planlegging og praktisk gjennomføring eller planlegge turer og utflukter i samarbeid med læreren.

Kulturverter er i utgangspunktet elever på skolene som tar imot besøk fra «Den Kulturelle Skolesekken» (DKS). De har arrangøroppgaver før, under og etter DKS-arrangementene. Kulturvertenes kontaktperson på skolen er skolens Kulturkontakt – som regel en av lærerne. Kulturvertene kan også ta imot andre besøk og bidra ved planlegging av fellesarrangementer.

På Bakås barneskole velges kulturvertene klassevis (to fra hvert trinn på mellomtrinnet - totalt seks stykker). Valgene avholdes i klassene og ledes av kontaktlærerne.

Kulturvertene får bl.a. opplæring i følgende:

- Ta imot gjester til skolen
- Reklamere i forkant av f.eks. forestillinger, lage plakater og henge opp rundt på skolen
- Hjelp til med bæring/rigging opp og ned etter behov
- Fikse kaffe/te/vann og noen ganger litt å bite i
- Presentere utøverne for publikum

Elevfunksjoner

Miljøagenter / miljøansvarlig har et spesielt ansvar for kildesortering, energisparing og miljøbevissthet.

Bibliotekansvarlig holder orden på klassens bokkasser eller hjelper til på skolebiblioteket. Passer godt for elever som like å lese og som kan anmelde og anbefale bøker for medelever. De kan også finne fram relevante bøker til temadager.

Utstyrsansvarlige / ordenselever holder orden på sakser, lim, nettbrett, spill og annet materiell i klasserommet. Kan kombineres med oppgaver ordenselevne har.

Faddere og Supportgrupper Fadderordningen for førsteklasinger er godt innarbeidet i barneskolen, men kan også fungere godt i ungdomsskolen. Nye elever fra andre skoler kan dessuten ha glede av en eller flere faddere i starten.

Fadderopplegget «[En for alle – alle for en](#)» fra UNICEF Norge er laget for fadderklasser i barneskolen og inneholder blant annet fadderkurs, idébank, elevsider og kopioriginaler.

Voksne for barn tilbyr et opplegg kalt «Supportgrupper» der grupper av supportelever bidrar til å hjelpe medelever som ikke trives, blir utestengt eller opplever mobbing.

Kreativ gruppe Elever med interesse for estetikk, kunst og håndverk kan bidra med ideer til utsmykning, uteområder, møblering og annet.

Eleveksperter fungerer som eksperter innen forskjellige fag og deler sin kunnskap med medelever. De trenger ikke være «best» i faget, men har interesse for det. Ekspertene representerer klassen og klassens mening. De har møter med lærerne 3-4 ganger hvert skoleår og vurderer undervisningen sammen med dem. Det dreier seg om valg av tema for temaperioder, metoder, ressurser, tverrfaglighet, vurderingsformer, aktiviteter og motivasjon.

Tekspert Elever som er gode digitalt, får opplæring og fungerer som veiledere for lærere og medelever. De kan for eksempel også legge ut saker på skolens nettside eller ha ansvar for skoleavis på nett.

Jobbintervjuer Det er foreløpig ikke så vanlig å ha elever med på jobbintervjuer, men noen skoler praktiserer dette. Elevene kan for eksempel delta de første minuttene av et jobbintervju og stille sine spørsmål til kandidaten.